

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ УКРАЇНИ
CHARTERED INSTITUTE OF MANAGEMENT ACCOUNTANTS
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

**РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ:
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА
ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА**

*Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції*

5–6 листопада 2020 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2020

УДК 657
Р 64

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Навчально-наукового інституту обліку,
аналізу та аудиту Університету ДФС України
(протокол № 5 від 04.11.2020)*

Редакційна колегія: **Краєвський В.М.**, д.е.н., професор;
Колісник О.П., к.е.н. доцент; **Вовчук Н.І.**, к.пед.н.; **Легка В.Г.**;
Скорик М.О., к.е.н., доцент; **Рогозний С.А.**, **Мазіна О.І.**, к.е.н., доцент;
Гуріна Н.В., к.е.н., доцент; **Строжук Т.М.**, к.е.н., доцент; **Занько Б.М.**,
к.е.н., доцент; **Артем'єва О.О.**, к.е.н., доцент.

Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування
Р 64 в Україні: теорія, практика та професійна етика
[Електронний ресурс] : збірник тез Всеукраїнської науково-
практичної інтернет-конференції, (м. Ірпінь, 5–6 листопада
2020 року). – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. –
417 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний
депозитарій.

У збірнику тез розглянуті найбільш актуальні питання сучасних тенденцій розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні і світі; актуальні питання бухгалтерського обліку та звітності в державному секторі; бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу, оподаткування та управління; digital-технології в обліку, аналізі, аудиті і оподаткуванні: світові тенденції – українські реалії; професійність та професійна етика фахівців у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування.

Видання розраховане на науковців, докторантів, викладачів ЗВО, аспірантів, практиків, здобувачів вищої освіти другого (магістерського) та першого (бакалаврського) рівнів.

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність
за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних
даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.*

УДК 657

© Навчально-науковий інститут обліку,
аналізу та аудиту, 2020

© Університет ДФС України, 2020

<i>Коломієць Д.І.</i>	<u>Документація та інвентаризація як елементи методу бухгалтерського обліку</u>	256
<i>Коляда Т.М.</i>	<u>Бухгалтерський облік як інформаційне джерело прийняття управлінських рішень</u>	259
<i>Куткова Є.В.</i>	<u>Аналіз формування та використання прибутку ПрАТ «Балаклійське ХПП»</u>	261
<i>Мельник К.П.</i>	<u>Окремі аспекти аудиторської політики суб'єктів аудиторської діяльності</u>	264
<i>Муїч Н.С., Гаркуша Д.О.</i>	<u>Особливості обліку фінансових інструментів у процесі кредитування торговельних підприємств</u>	266
<i>Нестерець А.О.</i>	<u>Списання безнадійної заборгованості сільськогосподарськими підприємствами: відображення в бухгалтерському обліку та вплив на оподаткування</u>	269
<i>Остапенко М.С.</i>	<u>Роль бухгалтерського обліку в системі управління підприємством</u>	272
<i>Порсюрова І.П.</i>	<u>Кореляційний аналіз взаємозв'язку показників акціонерних товариств</u>	275
<i>Потапенко В.Є.</i>	<u>Методологічні аспекти проведення інвентаризації та відображення її результатів в обліку</u>	278
<i>Протасов В.В.</i>	<u>Документальне оформлення недостач товарів</u>	281
<i>Рогозний С.А., Карєва О.В.</i>	<u>Первісне визнання об'єктів оренди за МСФЗ (ifrs) 16 «Оренда»</u>	284
<i>Сірант М.О., Корягіна Т.В.</i>	<u>Рівень життя населення в умовах сучасної України</u>	288
<i>Суслова В.М.</i>	<u>Бухгалтерський баланс: сутність та структура</u>	291
<i>Тарасенко Л.О.</i>	<u>Показники оцінки ефективності функціонування газорозподільних підприємств</u>	294
<i>Татарин А.Ю.</i>	<u>Характеристика робочих документів аудитора, формування аудиторського досьє</u>	297
<i>Титенко Л.В.</i>	<u>Інтегрована звітність та її роль у прийнятті управлінських рішень</u>	301
<i>Толмачова А.М.</i>	<u>До питання організації внутрішнього аудиту неприбуткових організацій</u>	304
<i>Чемерис Т.Р.</i>	<u>Бухгалтерський баланс: зміст та типи змін</u>	307
<i>Яковчук А.В.</i>	<u>Роль бухгалтерського обліку в системі управління підприємством</u>	311
СЕКЦІЯ 4 DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ, АУДИТІ І ОПОДАТКУВАННІ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ – УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ		
<i>Гайова А.В., Малинич Н.В.</i>	<u>ІТ-модернізація бухгалтерського обліку та її перспективи</u>	314
<i>Глуценко К.О.</i>	<u>Тенденції розвитку інформаційних систем і технологій в бухгалтерському обліку в сучасних умовах господарювання</u>	317
<i>Грищук Є.С.</i>	<u>Цифрова грамотність як показник професійності сучасного бухгалтера</u>	319
<i>Дерев'янко Ю.В., Фоміна О.В.</i>	<u>Фінансові технології Fintech в Україні: сутність та їх застосування в обліку</u>	322
<i>Заріцька В.В.</i>	<u>Digital-технології та їх використання в обліку</u>	326
<i>Касьянова М.</i>	<u>Облік і аудит в умовах пандемії COVID-19</u>	329
<i>Мазіна О.І., Олійник В.С.</i>	<u>Значення цифрових технологій в розвитку системи обліку та звітності</u>	333
<i>Мазіна О.І.</i>	<u>Цифрові технології в дистанційній освіті обліковців</u>	336

Л. О. Тарасенко, старший викладач, аспірант
(Донецький національний університет імені Василя Стуса)

ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Динамічний характер сучасності сприяє активізації діяльності суб'єктів господарювання. Для того, щоб бізнес структури продовжували свою діяльність на безперервній основі необхідним є постійний аналіз наявних результатів як основи для розробки та прийняття управлінських рішень. Особливо актуальним це є для газорозподільних підприємств, від яких залежить щоденний добробут населення, оскільки такі підприємства мають тримати рівновагу між своєю фінансово-економічною ефективністю та інтересами споживачів.

Ефективність та здійснення її оцінки розглянуто у роботах таких науковців як Башнянін Г.І., Даньків Й.Я., Іонін Є.Є., Літковець Ю.О. Питанням здійснення оцінки ефективності функціонування газорозподільних підприємств присвячені роботи таких дослідників як Бобрівець С.В., Гораль Л.Т., Савко О.Я. та інш.

Без здійснення фінансового аналізу неможливо отримати уявлення про поточний стан підприємства та розробити план заходів по збереженню та підвищенню ефективності функціонування. Якісною основою для здійснення аналізу є використання в аналізі показників бухгалтерського обліку та натуральних показників. Так, за допомогою інформації з фінансової звітності у поєднанні з натуральними показниками можна розрахувати такі важливі для газорозподільних підприємств показники: частка витрат на технологічний газ у тарифній виручці, рентабельність активів та витрат газу на технологічні потреби, коефіцієнт оборотності грошових коштів (таблиця).

Чистий фінансовий результат як один із головних індикаторів ефективності акціонерних товариств демонструє рівень досягнення підприємством своєї основної мети, яка впливає з сутності поняття підприємництво – отримання прибутку від основного виду діяльності.

Основні показники діяльності акціонерних товариств операторів
газорозподільної системи за 2016 рік

Показники	АТ «Вінницягаз»	АТ «Волиньгаз»	АТ «Житомиргаз»
Сукупні активи (Assets), тис. грн	872 018	539 487	528 873
Чистий дохід (Net income), тис. грн	628 460	357 640	406 142
Фактичний обсяг тарифної виручки (Actual amount of tariff revenue), тис. грн	581 306	332 968	392 500
Чистий фінансовий результат (Profit (Loss)), тис. грн	22 080	(27 734)	(54 621)
Витрати газу на технологічні та власні потреби (Gas consumption for technical and own needs), тис. грн	310 580	182 375	188 843
Протяжність мереж (Length of network), тис. км	14,34	7,67	9,69
Частка витрат на технологічний газ у тарифній виручці (Percentage of technical gas consumption in tariff revenue), %	53,4	54,8	48,1
Рентабельність (збитковість) активів (Return on assets (ROA)), %	2,53	(5,14)	(10,33)
Рентабельність (збитковість) витрат газу на технологічні та власні потреби (Return on technical gas consumption (RTGC)), %	7,11	(15,21)	(28,92)
Чистий рух грошових коштів за звітний період (Net cash flow), тис. грн	7 202	8 736	41 199
Коефіцієнт оборотності грошових коштів, (Cash Turnover), оборотів	87,26	40,94	9,86
Обсяг витрат на технологічний газ на 1 км. мережі (Amount of costs for technical gas per 1 kilometer), грн/км.	21 658	23 778	19 488
Робочий капітал (Working capital (WC)), тис. грн	(304 848)	(157 996)	(48 019)
Оборотність (віддача) робочого капіталу (на основі чистого доходу) (Return on Working capital based on net income (RWCNI)), оборотів	(2,06)	(2,26)	(8,46)
Оборотність (віддача) робочого капіталу (на основі тарифної виручки) (Return on Working capital based on tariff revenue (RWCTR)), оборотів	(1,91)	(2,11)	(8,17)

побудовано на основі даних [1, 2, 3, 4], розрахунки автора

З цієї точки зору у 2016 році АТ «Вінницягаз» більш ефективно, ніж аналогічні йому підприємства. Поряд з цим, через парадокс принципу нарахування, фінансовий результат підприємства не завжди кореспондує з

поняттям достатності оборотних ресурсів, які є вкрай важливими для виконання акціонерними товариствами їх щоденних зобов'язань перед кредиторами. З цього випливає необхідність здійснення паралельно аналізу потоку грошових коштів та розрахунку показників ефективності.

Безумовно значущим та важливим є показник рентабельності діяльності. Окрім рентабельності активів, як класичного показника ефективності, необхідно врахувати специфіку діяльності даних підприємств. Так, вартість газу на технологічні потреби може бути основою для розрахунку рентабельності, оскільки такі витрати займають лівову частку у структурі собівартості. При значній зміні вартості газу такі витрати значно вплинуть на фінансовий результат.

Розрахунок та аналіз розглянутих показників є основою для оцінки поточного стану та розробки управлінських рішень щодо сприяння подальшому розвитку підприємства.

Список використаних джерел:

1. Акт планової перевірки дотримання Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ від «31» липня 2017 року № 120 (ПАТ «Вінницягаз»). URL: http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Catalog8/naftogas/2017/Akt-Vinnicyagaz_31.07.2017-120.pdf
2. Акт планової перевірки дотримання Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ від «11» вересня 2017 року № 150 (ПАТ «Житомиргаз»). URL: http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Catalog8/naftogas/2017/Akt-Zhytomirgaz_11.09.2017-150.pdf
3. Акт планової перевірки дотримання Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ від «17» липня 2017 року № 113 (ПАТ «Волиньгаз»). URL: http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Catalog8/naftogas/2017/Akt-Volyngaz_17.07.2017-113.pdf
4. Звіт про результати діяльності НКРЕКП у 2016 році. URL: <http://www.nerc.gov.ua/?id=24476>